unicef

-KÄVELY • RUNDAN

- Nytt detta läsår 2
- Instruktioner för rundan 3
- Frågor och svar 5
- Morgonsamlingstext 6
- Uppgifter för lektionerna 7

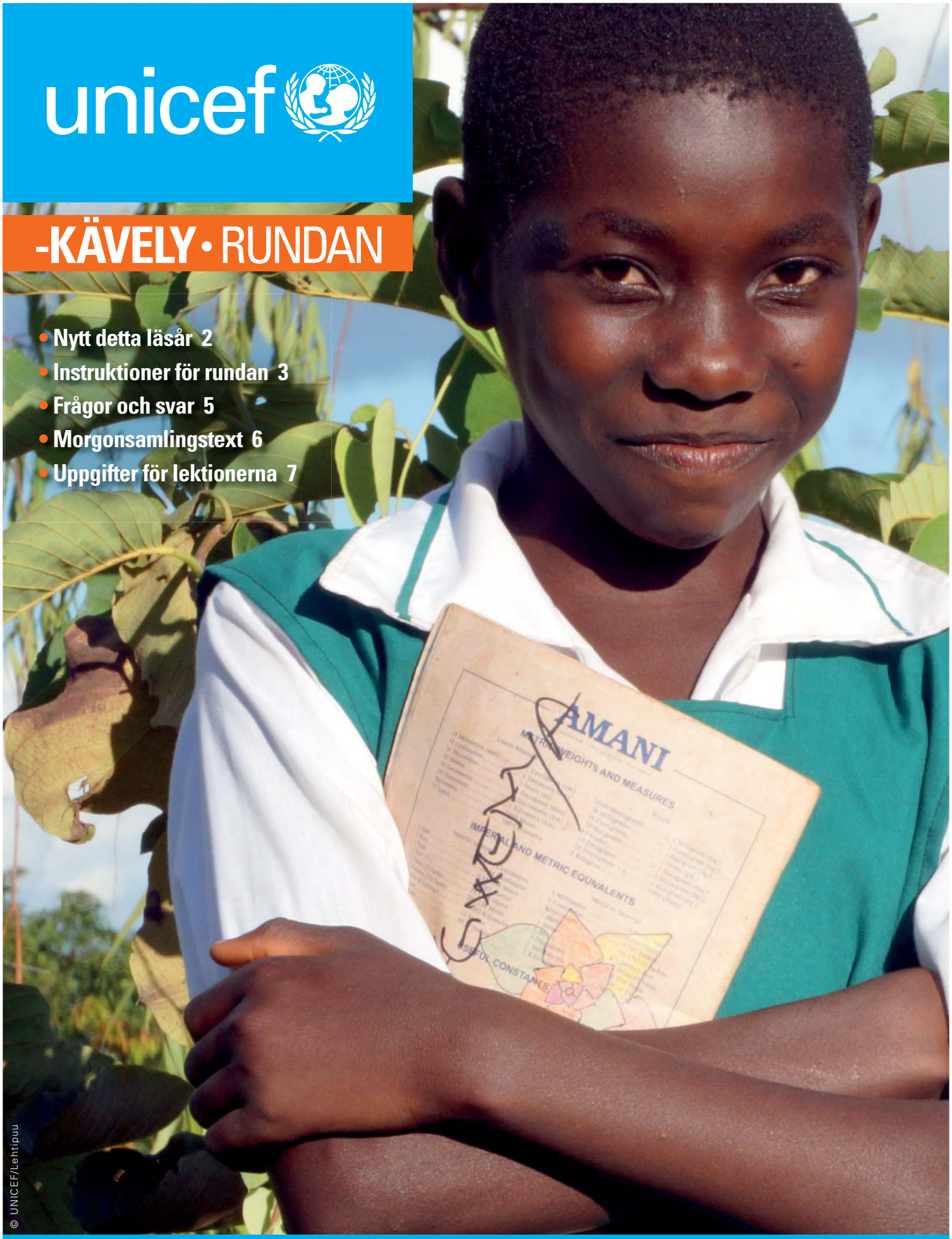

© UNICEF/Lehtipuu

VERKSAMHETSGUIDE 2018–2019 lågstadiet

Välkommen att använda UNICEF-rundans verksamhetsguide!

Utöver instruktionerna för UNICEF-rundan hittar du undervisningsmaterial i denna guide. Morgonsamlingstexten och lektionsuppgifterna stödjer annan undervisning och du kan utnyttja dem direkt i olika ämnen. UNICEFs arbete, liksom uppgifterna i denna guide, baserar sig på FN:s konvention om barnets rättigheter. Med hjälp av uppgifterna behandlar du barnets rättigheter och de globala målen för hållbar utveckling, som också sinsemellan är sammanvävda. Du främjar samtidigt flera mål inom läroplanens mångsidiga kompetenser samt förverkligar olika innehåll och mål för flera läroämnen.

NYTT DETTA LÄSÅR

Malawis skolor som insamlingsmål

Under de senaste två åren samlade de finländska skolorna sammanlagt ca 1,5 miljoner euro till att främja kvalitetsskolgång i 13 länder i Afrika.

Detta läsår är insamlingsmålet för UNICEF-rundorna Malawi. Landet, som ligger i södra Afrika, är ett av de fattigaste i världen. Cirka 70 % av malawierna lever i extrem fattigdom, alltså med mindre än 1,9 USD om dagen, vilket motsvarar cirka 1,6 euro. Donationerna som samlas in genom er runda är extremt viktiga. Ni är med om att stödja malawiska barn som med hjälp av UNICEF får möjligheten till en bra och trygg skolgång.

Varje skola som deltar får en splitterny, högkvalitativ kortdokumentär som handlar om Malawi och som är skräddarsydd enligt klassnivå. Utöver detta finns i denna verksamhetsguide en uppgift som handlar om videon.

Säkerhetspåsar för kontanter med i materialpaket

Nuförtiden tar allt färre bankkontor emot kontanter för att räkna dem. För att göra girering av kontanterna lite lättare har vi nu lagt till säkerhetspåsar för girering av mynt och sedlar i rundans materialpaket. Om ni funderar på att samla in medlen i kontanter, fråga direkt i er bank om den tar emot kontanter. De flesta banker som har kassaservice skall kunna ta emot kontanter som är insatta i säkerhetspåsar enligt instruktionerna.

Förverkliga läroplanen med hjälp av verksamhetsguiden

UNICEF-rundan har genom tiderna varit ett bra verktyg för behandling av globala teman i skolorna. Detta läsår har vi gjort detta ännu lättare. I början av varje lektionsuppgift i denna guide har vi markerat tydligt vilka läroämnen uppgiften passar till och vilka delområden för mångsidig kompetens uppgiften handlar om.

Vinn Iina Kuustonens besök till er skola!

Vandringsmästartävlingens pris läsåret 2018–2019 är ett besök av UNICEFs goodwill-ambassadör Iina Kuustonen till er skola. Anmäl din skola till Vandringsmästartävlingen senast 3.6.2019. Kontaktläraren får anmälningsblanketten via epost på evenemangsdagen. Besöket äger rum i början av nästa läsår.

© UNICEF/Niemelä

SÅ HÄR ORDNAR DU UNICEF-RUNDAN

Tre riktlinjer för dig som ordnar evenemanget

Aktivera eleverna – videorna och uppgifterna i denna guide är till hjälp.

Informera hemmen om rundan med hjälp av färdiga meddelanden.

Ha det roligt!

EN VECKA FÖRE UNICEF-RUNDAN

1. **Håll en gemensam samling i skolan** där ni informerar om UNICEF-rundan. Titta på videon ”Så skaffar du sponsorer 2018–2019” som finns på UNICEF-rundans DVD eller i er skolas elektroniska materialbank. Där får eleverna mera information om insamlingsmålet och tydliga instruktioner för hur man skaffar sponsorer.

2. **Dela ut sponsorkuverten till eleverna i klasserna.** På kuvertet ska ni ange tydligt om pengarna samlas in som nätbetalningar och/eller kontant, samt vilket datum kuvertet ska returneras till skolan efter evenemanget. Det är bra att ge eleverna minst en vecka tid för att skaffa sponsorer. Sponsorerna kan vara t.ex. släktingar, grannar, faddrar eller företag. Kuverten kan förvaras hemma tills rundan har utförts. Eleverna kan delta i evenemanget också utan sponsorer. Det är viktigt att ni uppmuntrar eleverna till aktivt deltagande och samarbete i stället för jämförande av antalet sponsorer.
OBS! Om ni funderar på att samla in pengarna i kontanter fråga först direkt i er bank om den tar emot kontanter. Kolla också ”Frågor och svar” på sida 5.

3. **Håll lektioner kring temat.** Uppgifter som passar i läroplanen för olika ämnen finns i denna verksamhetsguide. Den elektroniska versionen av guiden samt videorna hittar ni bakom materialbankslänken i anmälningsbekräftelsen som kontaktläraren fått. Dela länken med dina kollegor!

4. **Informera hemmen om UNICEF-rundan.**

Skicka ett Wilma-meddelande. Den färdiga brevmallen finns i e-posten som er kontaktperson har fått cirka två veckor före evenemanget. Kom ihåg att lägga till uppgifterna om just er skolas evenemangsdag i meddelandet.

Dela ut ett informationsbrev. En färdig brevmall avsedd för utskrivning hittar ni bakom en länk i er anmälningsbekräftelse. Förmedla också instruktionerna för hur man gör nätbetalningen till hemmen – dessa finns, liksom brevmallen, bakom er skolas länk.

5. **Dela ut funktionärsuppgifter till eleverna.** Be också föräldrar, mor- och farföräldrar eller UNICEFs frivilliga att delta i arrangemangen av evenemanget eller som publik. Kontaktuppgifter till frivilliggrupperna: www.unicef.fi/ryhmat.

6. **Kontakta de lokala medierna** och be dem göra en artikel om skolans motionsevenemang.

PÅ DAGEN FÖR UNICEF-RUNDAN

1. **Håll en morgonsamling.** En färdig text finns i denna guide på sida 6.

2. **Håll en gemensam samling i skolan** där ni tittar på dokumentären ”Halima fick en ny chans” från UNICEF-rundans DVD eller från er skolas elektroniska materialbank. Ni kan titta på videon också i klassen!

3. **Märk ut motionsrutten** med UNICEF-rundans vägvisare.

4. **Bestäm var klistermärkena ska delas ut** och fördela klistermärkena bland funktionärerna. Varje elev får ett klistermärke för ett motionsvarv eller en prestation. Kom också ihåg dricksplatserna.

5. **Dela ut motionspassen till eleverna på evenemangsplatsen.**

6. **Håll en uppvärmning och berätta när evenemanget börjar och slutar**, till exempel start kl 10 och målgång kl 12. Skicka iväg deltagarna på rundan!

7. **Anteckna elevernas totala antal samlade klistermärken efter rundan** för Vandringsmästartävlingen. Anmälningsblanketten för Vandringsmästartävlingen skickas till kontaktläraren via e-post på evenemangsdagen.

8. **Påminn hemmen om sponsring** med ett Wilma-meddelande. Detta går lättast genom att använda en färdig brevmall. Mallen ingår i e-posten som kontaktläraren fått på evenemangsdagen. I meddelandet finns en direkt donationslänk till just er skolas runda för sponsorerna. Ni kan redigera meddelandet i lämpligt format.

... SÅ HÄR ORDNAR DU UNICEF-RUNDAN

EFTER UNICEF-RUNDAN

1. **Eleverna visar klistermärkena de samlat i motionspassen för sina sponsorer.** Sponsorn multiplicerar gåvosumman hen lovat med antalet klistermärken i motionspasset och donerar totalsumman antingen som nätbetalning eller i sponsorkuvert. Sponsorerna behöver inte skolans referensnummer eller UNICEFs kontonummer. Skolans egen gåvolänk finns i meddelandet vi skickat till kontaktläraren på evenemangsdagen eller alternativt på adressen www.unicef.fi/unicef-rundan.

2. **Samla sponsorkuverten från eleverna** senast på överenskommet returneringsdatum. Kuverten returneras till skolan oavsett om ni samlar in donationerna i kontanter eller som nätbetalning. Motionspasset får eleverna behålla som minne.

3. Om ni samlar in pengarna i kontanter **koordinera gireringen av pengarna till UNICEF**. Samla sponsorkuverten, töm dem och gör insättningen av pengarna på banken. Gireringsblanketten med instruktioner och referensnummer finns bakom länken i er anmälningsbekräftelse. Säkerhetspåsarna hittar ni i er skolas materialpaket. OBS! Kontakta er lokala bank i förväg så att ni säkert hittar ett kontor som tar emot kontanter. Mera information ges vid behov av vår kundservice på tfn 09 584 501 eller per e-post information@unicef.fi.

4. **Ni får veta skolans resultat per e-post från UNICEF cirka två månader efter evenemanget.** Informationen skickas till personen som anmält skolan till evenemanget. Ni kan förmedla informationen med ett Wilma-meddelande också till hemmen.

5. I slutet av terminen skickar UNICEF affischer till skolan med detaljerad information om hur förverkligandet av barnets rättigheter har främjats i mållandet med pengarna som deltagarna donerat. **Läs upp affischtexterna på en morgonsamling** eller i skolans gemensamma fest innan ni hänger upp affischerna på skolans anslagstavlor.

6. **Anmäl din skola till Vandringsmästartävlingen.** Läsåret 2018–2019 är huvudpriset ett besök av UNICEFs goodwill-ambassadör Iina Kuustonen. Vinnarna väljs i slutet av vårterminen och skolan som samlat ihop flest klistermärken per elev vinner. Anmälan till vårterminens tävling ska vara framme senast 3.6.2019. Meddela totalantalet prestationer för eleverna i er skola på adressen www.unicef.fi/unicef-rundan eller via länken på evenemangsdagens meddelande.

© UNICEF/Mulari

Frågor och svar

Hur gör jag insättningen av gåvopengarna om bankerna på vår ort inte tar emot kontanter?
Hör med ert närmaste kontor redan före evenemanget om banken tar emot kontanter. Vid behov kanske kontoret vet om ett annat kontor där insättning av kontanter går bra. Mera information i vår kundservice på tfn. 09 584 501 eller information@unicef.fi.

Ifall ni inte har tillgång till en bank som tar emot kontanter, instruera sponsorerna att ge gåvorna som nätbetalningar. Sponsorerna behöver inte något kontonummer eller referensnummer för att ge gåvan på nätet.

Vi har märkt att många låter bli att alls göra nätbetalningen. Hur ser jag till att sponsorerna deltar?
Be eleverna att returnera sponsorkuverten till skolan oavsett hur sponsorn har valt att ge gåvan. Be sponsorerna att markera även nätbetalningen i tabellen på kuvertet.

För att det skulle vara så enkelt som möjligt att donera, förmedla en direkt donationslänk till just er skolas UNICEF-runda till hemmen. Donationslänken finns i e-postmeddelandet som kontaktläraren fått på evenemangsdagen.

Ni kan också instruera eleverna att de kan be sponsorn att visa för dem hur gåvan ges på nätet – på det sättet blir gåvan en trevlig gemensam sak också då!

Får vi veta hur mycket vår skola samlade in för barns skolgång i Malawi på UNICEF-rundan?
Absolut! Skolans kontaktperson får information om skolans resultat per e-post från UNICEF cirka två månader efter evenemanget.

Hur många sponsorer ska en elev ha?
Det finns inget lägsta eller högsta antal sponsorer. Sponsorerna kan vara t.ex. släktingar, grannar, faddrar eller företag. Eleven kan delta i evenemanget också utan sponsorer.

Kan evenemangsdagen flyttas vid behov?
Ni kan förflytta evenemanget till en annan dag om det behövs. Om ni blir tvungna att flytta evenemanget till nästa termin anmäl detta till vår kundservice på 09 584 501 eller information@unicef.fi. Då kan vi se till att er skolas anmälan förblir giltig och det går att donera även senare.

Kan man förverkliga evenemanget på något annat sätt?
Absolut! Skolorna har med succé förverkligat UNICEF-rundan t.ex. som läsmaraton, simning, skidåkning, backåkning och aktivitetsbana där man får ett klistermärke för varje prestation. Tips på olika sätt att ordna evenemanget hittar ni i er skolas elektroniska materialbank.

Elevernas föräldrar undrar då och då vad UNICEF-rundan handlar om mer exakt. Hur skulle vi kunna informera dem?
Kontaktläraren får färdiga Wilma-meddelanden till sin e-post så det är lätt att informera hemmen om evenemanget. Ett annat bra sätt att göra föräldrarna mer bekanta med UNICEF-rundan är att bjuda dem och föräldraföreningen med på evenemangsdagen. Föräldrarna kan t.ex. hjälpa till med att bjuda saft och dela ut klistermärken.

© UNICEF/Mulari

HALIMAS
andra chans

Föreställ dig hur du skulle känna dig om du var tvungen att stå utanför när dina kompisar ska till skolan. Själv skulle du stanna hemma och göra hushållsarbeten. Precis så hände Halima, som bor i Malawi i södra Afrika, när hon var 8 år gammal.

Halimas pappa dog och familjen blev väldigt fattig eftersom Halimas mamma inte hade något arbete. Mamman var tvungen att åka till Moçambique för att göra tunga jordbruksarbeten. Halima var tvungen att hoppa av skolan och stanna hemma för att ta hand om sin syster som drabbades av svåra malariakomplikationer.

Halimas mamma var ledsen för att hon behövde ta ut sin dotter från skolan men det fanns inga alternativ. Systern skulle inte klara sig utan Halima.

Halima hade inte ännu lärt sig att läsa eller skriva även om hon var på tredje klass när hon hoppade av skolan. I Malawi är detta vanligt då undervisningen ofta inte är så bra, det är ont om skolböcker och det finns väldigt många elever i klasserna. Det är inte ovanligt att en klass har 70 elever.

Två långa år av Halimas liv gick till att sköta om systern.

-Jag trodde inte att jag någonsin skulle komma tillbaka till skolan. Vi hade så många problem, minns Halima.

Så småningom fick familjen ihop lite mer pengar tack vare mamman som arbetade hårt.

En dag dök skolrektorn i byskolan upp vid porten på Halimas hem. Han kom för att berätta om en eftermiddagsskola för Halimas mamma. Det var fråga om en av många eftermiddagsskolor stödda av UNICEF, där det ges undervisning till flickor som varit tvungna att hoppa av skolan och inte kan läsa eller skriva. Rektorn vädjade till mamman för att Halima skulle få delta i eftermiddagsundervisningen.

Halima var jättenervös för vad mamman skulle säga. Hon svarade ja! Halima var jättelycklig.

Hon minns ännu hur hon kände sig på första lektionen.

-Den dagen var jag jätteglad. Vi började studera på en gång och jag fick övningshäften och pennor, minns Halima.

Efter nio månader blev Halima klar med eftermiddagsskolan. Nu kunde hon läsa och skriva. Halima fortsatte på lågstadiet och började fjärde klassen. Nu är Halima 12 år gammal och älskar att gå i skola och klarar sig jättebra i skolan. Hennes favoritämne är engelska.

I Malawi är det vanligt att barn gör en hel del hushållsarbeten. Halima diskar, sopar och hämtar vatten i byns brunn. Men Halimas mamma ser till att hon varje dag har tillräckligt med tid att göra sina läxor.

När Halima blir stor vill hon studera till sjukskötare.

-Att hjälpa människor inspirerar mig. Jag vill skriva ner människornas symtom och ge dem mediciner, säger hon.

Varje barn har rätt att gå i en ordentlig skola. Med UNICEF-rundan samlar vi pengar till Halimas hemland Malawi. Med hjälp av medlen samlade på rundorna arbetar UNICEF för att alla malawiska barn ska få gå i skola. UNICEF använder medel också för att se till att skolorna i Malawi blir barnvänliga. Detta betyder till exempel att lärare utbildas och att eleverna får påverka sakerna som berör dem i skolan.

Tack för att du är med om att förverkliga barnets rättigheter. Trevlig UNICEF-runda!

UPPGIFT 1

Barnets rättigheter

MÅLGRUPP	åk 1–6
MÅL	Att bekanta sig med barnets rättigheter, fundera kring vad de har för betydelse och hur de förverkligas i ens eget och andras liv.
MATERIAL	Som bakgrundsinformation Finlands UNICEFs Lapsen oikeudet -webbsidan www.unicef.fi/lapsen-oikeudet (på finska) eller Sveriges UNICEFs sida om barnkonventionen www.unicef.se/barnkonventionen (på svenska), rit- och skrivmaterial, ”Löydä oikeus” -bilden, (t.ex. mobiler för informationssökning)
TID	30 min
LÄROPLANEN	MO, Mnk, LK/RE, HI/SÄ, BK Handlar om delområdena K1, K2, K3, K4, (K5) och K7 inom mångsidig kompetens!
HÅLLBAR UTVECKLING	Handlar om de globala målen 3, 4, 10 och 16 (se s. 9)

INSTRUKTIONER:

1. Instruera eleverna på följande sätt:
   - Börja gå omkring i klassen och berätta på en minut för så många klasskompisar som möjligt vad du tycker att barnets rättighet betyder. Gå tillbaka till era platser.

2. Be att några elever säger högt sina åsikter i klassen och berätta sedan för eleverna att **FN:s barnkonvention är en konvention som berör alla barn.** I den räknas upp de mänskliga rättigheterna som tillhör barnen. Det är främst statens och de vuxnas uppgift att se till att rättigheterna förverkligas. Varje barn kan ändå också påverka att rättigheterna blir verklighet. Var och en kan med sitt eget beteende se till att till exempel klasskompisarna har det bra och tryggt att vara och lära sig i skolan. Internationella barndagen och barnkonventionens dag firas 20.11.

3. Fråga eleverna om de kommer på rättigheter som förverkligas i deras eget liv och som de tror att också förverkligas i de andra elevernas liv i den egna skolan (t.ex. mat, skolgång och hälsovård).
   - Gå igenom ett par svar med hela klassen.
   - Be eleverna att rösta med tummen om de tror att de nämnda rättigheterna förverkligas hos världens alla barn.

4. Be eleverna att för en stund använda t.ex. mobilerna och söka information om barnets rättigheter på UNICEFs sidor i par eller i små grupper.
   ✶Tips för nybörjarundervisning: Eleverna som läser kan hjälpa andra – det viktigaste är glädjen av att öva informationssökning.

5. Fråga om eleverna tycker informationen på de där sidorna är pålitlig. Varför?
   - Alternativt kan du be eleverna fundera kring vilka barns rättigheter det finns.

6. Fråga eleverna vilka barns rättigheter de hittade eller kom på. Visa en bild på barnets rättigheter för att göra diskussionen livligare. Du hittar bilden i er skolas elektroniska materialbank eller på Finlands UNICEFs webbsida > koulut > ihmisoikeus- ja globaalikasvatusmateriaalit > ”Löydä oikeus”-juliste.
   - Be eleverna söka eller peka på den rättighet som nämns.

7. Berätta att några av barnets rättigheter är skolgång, lek och fritid samt att ingen får diskrimineras.
   - Be eleverna välja en av de ovannämnda rättigheterna. Var och en ritar eller skriver om hur livet skulle vara och hur de skulle känna sig om rättigheten inte förverkligades i ens eget liv. Temat kan diskuteras ur synvinkeln av en påhittad person eller karaktär.

✶ Vid behov kan ni fortsätta med sista punkten som hemuppgift.

UPPGIFT 2

På en ny planet

MÅLGRUPP	åk 1–6
MÅL	Att fundera kring olikhet och likhet, minoriteternas rättigheter, jämlikhet samt egna möjligheter att motverka mobbning.
MATERIAL	(rit- och skrivmaterial)
TID	45 min
LÄROPLANEN	MO, Mnk, LK/RE, HI/SÄ, (BK) (MU) Handlar om delområdena K1, K2, K3, K4 och K7 inom mångsidig kompetens!
HÅLLBAR UTVECKLING	Handlar om de globala målen 3, 10 och 16 (se s. 9)

INSTRUKTIONER:

1. Be eleverna blunda och lyssna på sin andning. Be dem sedan fästa uppmärksamhet vid ljud omkring. Berätta för dem att ni nu ska förflytta er till rymden.
   - Finns det ljud där? Färden fortsätter till en främmande planet som människorna inte tidigare har hittat. Hur låter det på planeten? Använd en stund till att göra de ljud som ni hör omkring er. Föreställ er hur det ser ut omkring er.
   - Berätta att hela klassen nu bor på den nya planeten. Invånarna på planeten är helt annorlunda än människorna: de kommunicerar med varandra genom tankar, deras kroppar är gjorda av ett genomskinligt ämne, de kan gå i luften och de har många andra färdigheter som människorna inte har.

2. Be eleverna fundera i par vilka minoritetsgrupper de som klass utgör på den nya planeten. Du kan fråga eleverna vilka saker de alla har gemensamt sinsemellan men vad som skiljer dem från de andra invånarna på den nya planeten. (T.ex. mänskliga minoriteten, icke-flygarnas minoritet, den talande minoriteten, minoriteten som har hud)

3. Gå igenom några av tankarna tillsammans.

4. Be eleverna resa sig upp och tillsammans göra en statybild i vilken varje elev har en roll. En av eleverna spelar rollen av en elev som känner sig annorlunda än de andra invånarna på planeten som spelas av resten av eleverna i gruppen. På bilden förundrar sig den nya planetens invånare över den som kommit från Jorden och som är väldigt annorlunda än de själva.

5. Eleverna lämnar sina roller och går tillbaka till sina platser.

6. Berätta nu för eleverna att det har bestämts på planeten att de som kommit från Jorden inte längre får gå i skola, röra sig fritt eller bo på samma områden som de andra, eftersom de ser annorlunda ut och saknar flera färdigheter jämfört med de andra invånarna.

7. Diskutera om ni tycker att detta är rättvist. Skulle detta kunna hända på riktigt? Ni kan också diskutera om något likadant någonsin hänt i Finland eller i andra delar av världen. Pågår något sådant i nutiden?

8. Fråga vad diskriminering betyder. Berätta att varje barn och människa har rätt till att inte bli diskriminerade och att vi alla är jämlika. Detta innebär att alla är lika värda.

9. Be eleverna skriva ner ett par meningar eller rita en skiss om vad var och en kan göra i sin egen skola för att jämlikheten förverkligas och ingen diskrimineras.
   - Alternativt kan ni använda mer tid och skriva en text, rita en tecknad serie eller en annan typ av ritning, spela in en låt eller göra en video om ämnet.

UPPGIFT 3

En värld med hållbar utveckling

MÅLGRUPP	åk 3–6
MÅL	Att bekanta sig med FN:s globala mål för hållbar utveckling och fundera kring olika åtgärder som behövs för att de ska uppnås.
MATERIAL	Rit- och skrivmaterial, (videon ”Världens största lektion, del 1”)
TID	45 min – längre version
LÄROPLANEN	MO, Mnk GE, LK/RE, HI/SÄ, (BK) (MU) Handlar om delområdena K1, K2, K3, K4, (K5) och K7 inom mångsidig kompetens!
HÅLLBAR UTVECKLING	Handlar om de globala målen 1–17 (se längre ner på denna sida)

INSTRUKTIONER:

1. Titta på videon ”Världens största lektion, del 1” (6 min) som ni hittar i er skolas elektroniska materialbank (efter introdelen är videon på svenska).
   ELLER
   Titta tillsammans på bilden med symbolerna om FN:s globala mål för hållbar utveckling. Berätta att världens stater tillsamman har kommit överens om de globala målen. Syftet med de globala målen är att fram till år 2030 avskaffa extrem fattigdom, främja jämlikhet och rättvisa samt skydda vår planet.

2. Visa bilden på symbolerna för de globala målen för hållbar utveckling. Läs igenom texterna i symbolerna.
   - Lyft fram de mer konkreta målen 1–7 och berätta eller fråga vid varje symbol om ett exempel om vad som kan göras för att målet ska kunna uppnås.

3. Dela eleverna i smågrupper och ge grupperna en av de följande uppgifterna. Grupperna kan till exempel rita eller skriva en historia tillsammans.
   a) Planera en by eller en stad där de globala målen 1–7 är verklighet. Hur ser ett sådant ställe ut och hur är livet där?
   b) Hitta på en person eller välj en karaktär som lever i en värld där de globala målen 1–7 redan har uppnåtts. Berätta en historia om personens dag eller vecka. Försök att göra synliga så många globala mål som möjligt i historian.

Ytterligare idéer:
- Använd fler lektioner till att bygga en miniatyrby/stad av till exempel återvinningsmaterial.
- Använd mobil eller tablett och spela in en video med en leksak eller en elev som huvudperson.
- Gör en animerad historia med hjälp av en programmerings- eller animeringsapplikation.

✶ Vid behov kan du välja bara ett av de globala målen som grupperna ska arbeta kring.
✶ Vid behov kan du ställa grupperna hjälpfrågor:
- Hur är skolan i byn eller i staden? / Hur är skolan som huvudpersonen går i?
- Har kvinnor, män, flickor, pojkar och alla andra samma rättigheter och möjligheter?
- Vad kan ni säga om maten? / Hur skaffas och odlas maten?
- Varifrån kommer elen? / Vilken typ av el används och hur används den?
- Hur är vattnet som används och hur skaffas det?
- Vad kan ni säga om hälsovården i by eller i staden?

Ni kan bekanta er närmare med de globala målen på adressen www.globalamalen.se/om-globala-malen (på svenska) eller på Finlands UNICEFs webbsida på adressen www.unicef.fi/unicef/tyomme-paakohteet/kestavan-kehityksen-tavoitteet.

UPPGIFT 4

Halima fick en ny chans

MÅLGRUPP	åk 1–6
MÅL	Att fundera kring betydelsen av att gå i skola ur olika synvinklar.
MATERIAL	videon ”Halima fick en ny chans”, rit- och skrivmaterial, (redskap för elektronisk informationssökning).
TID	45 min
LÄROPLANEN	MO, Mnk, LK/RE, HI/SL, (BK) Handlar om delområdena K1, K2, K3, K4, (K5) och K7 inom mångsidig kompetens!
HÅLLBAR UTVECKLING	Handlar om de globala målen 1, 3, 4, 5, 10 och 16 (titta s. 9)

INSTRUKTIONER:

1. Titta tillsammans på videon ”Halima fick en ny chans” (7 min) som finns i er skolas elektroniska materialbank eller på UNICEF-rundans DVD.
2. Ta roller och fundera utifrån dem vad skolgång kan betyda för Halima. Dela eleverna i grupper om tre eller fyra och ge en av följande roller till någon i varje grupp: Halima, hennes mamma och Halimas lärare.

   Be eleverna diskutera utifrån sina roller varför det är viktigt att garantera bra skolgång för Halima.

   Hjälpfrågor:
   - Om du var Halima vad skulle du säga om skolgång?
   - Om du var Halimas mamma varför skulle du tycka det är viktigt att Halima får gå i skola?
   - Om du var Halimas lärare vad skulle du kunna säga om viktigheten att gå i skola?

3. Bearbeta rolluppgiften ovan. Visa klassen en linje där ni har alternativet ”håller med helt” i ena ändan och alternativet ”håller inte alls med” i andra ändan. Nu funderar alla på saker ur Halimas synvinkel. Vid de följande frågorna ska eleverna ställa sig på en lämplig punkt på linjen beroende på vad de tror Halima skulle svara eller alternativt visa sina svar med tummen.
   - Att gå i skola är en självklarhet för mig / jag har alltid vetat att jag kan gå hela lågstadiet.
   - Att lära sig har alltid varit lätt för mig.
   - Det var nära att jag inte alls lärde mig att läsa.
   - Min hjälp med hushållsarbeten är viktig.
   - Jag lär mig viktiga saker i skolan.
   - Jag har massor av fritid.
   - Skolan börjar inte tidigt på morgonen.
4. Diskutera sedan betydelsen av bra skolgång ur varje elevs egen synvinkel och fundera kring elevernas möjligheter att påverka detta.

   Eleverna i **årskurserna 1–4** diskuterar, skriver eller ritar sina svar till följande frågor:
   - Hur tror du din skola skiljer sig från Halimas skola?
   - Är din skola bra att gå i och lära sig i?
   - Vilka saker är möjliga som vuxen då man kunnat gå ut skolan?
   - Vilka förslag kan eleverna i Halimas skola ge för att skolan skulle bli ett bättre ställe för barnen?
   - Vilka saker skulle du vilja ändra på i din egen skola?

   Eleverna i **årskurserna 5–6** bekantar sig under ca 15 minuter ur ett vidare perspektiv med betydelsen av skolgång, den globala situationen med skolgång och hur den utvecklas. Information kan sökas självständigt eller tillsammans med läraren. Ni kan till exempel ta en titt på sidan www.unicef.se/vad-vi-gor/utbildning-och-jamlikhet tillsammans.

   Be eleverna sedan diskutera i grupper eller skriva om något av de följande ämnena:
   - Varför är utbildning viktig?
   - Hur bidrar till exempel UNICEF till att alla skulle få gå i en bra skola?
   - Fundera kring dina drömmar eller framtidsplaner. Om du fick veta att du inte kan fortsätta att studera efter grundskolan hur skulle det påverka dina drömmar och planer? Och om du inte kunde slutföra grundskolan? Och om du bara blev klar med lågstadiet?

UPPGIFT 5

UNICEF-quiz till rundan

MÅLGRUPP	åk 3–6
MÅL	Att skapa variation under rundans gång, att bekanta sig med UNICEFs verksamhet och utvecklingsfrågor.
MATERIAL	penna och papper
TID	10–15 min
LÄROPLANEN	MO, Mnk, LK/RE, HI/SL Handlar om delområdena K1, K2, K3, K4, (K5) och K7 inom mångsidig kompetens!
HÅLLBAR UTVECKLING	Handlar om de globala målen 1, 3, 10 och 16 (se s. 9)

INSTRUKTIONER:

Om ni gör uppgiften på rundan kan ni till exempel sätta upp punkter längs rutten och skriva ut en fråga för varje punkt. I klassrummet kan du också visa frågorna på tavlan och ni kan använda Internet för att hitta de korrekta svaren.

Frågorna:

1. Var ligger Malawi?
a) i Sydamerika b) i Nordafrika c) i södra Afrika

2. I Malawi bor...
a) cirka 17 miljoner människor b) ungefär lika många människor som i Finland, dvs. 5,5 miljoner människor c) över 180 miljoner människor

3. Malawis officiella språk är...
a) spanska och engelska b) chichewa och engelska c) arabiska och engelska

4. I extrem fattigdom lever...
a) en liten del av malawierna b) ungefär varannan malawier c) cirka 70 % alltså sju av tio malawier.

5. UNICEF grundades
a) 1946 b) 1960 c) 1986

6. UNICEF är världens största inköpare av vaccin. Hur stor del av under femåringarna i världen vaccinerar UNICEF?
a) 10 % b) 20 % c) nästan hälften av världens barn, dvs. 45 %

7. UNICEF hjälpte också Finland när de finländska barnen behövde hjälp åren...
a) 1914–1918 b) 1947–1951 c) 1990–1994

8. Vem/Vilka av följande är UNICEFs goodwill-ambassadörer?
a) sångerskan Katy Perry b) fotbollsspelaren David Beckham c) skådespelerskan Whoopi Goldberg

Svaren: 1c 2a 3b 4c 5a 6c 7b 8abc

UPPGIFT 6

Färglägg och skriv

11210002

Bar-nets rät-tig-he-ter till-hör al-la barn.